

THEMA'S

BOUWPLAATSEN

**GEBOUWEN EN
TERREINEN**

ICT

**INKOPEN &
OPDRACHTGEVERSCHAP**

**LOGISTIEK &
TRANSPORT**

**MATERIAALGEBRUIK /
SCOPE 3**

MATERIEEL

**ORGANISATIE
ALGEMEEN**

PERSONENMOBILITEIT

CO₂-PRESTATIELADDER

MAATREGELLIJST 2026

Dit is een PDF-versie van Maatregellijst 2026 die ter invulling beschikbaar is voor bedrijven die zich certificeren voor de CO₂-Prestatieladder, via hun [inlogpagina](#). De maatregellijst is een niet-uitputtende lijst met CO₂-reductiemaatregelen, onderverdeeld naar veelvoorkomende activiteiten van bedrijven die deelnemen aan de CO₂-Prestatieladder. Elk jaar vindt een update van de lijst plaats, op basis van wat bedrijven ingevuld hebben en eventuele nieuwe activiteiten die aan de lijst toegevoegd zijn.

De wijzigingen ten opzichte van Maatregellijst 2025 zijn hieronder aangegeven in de laatste kolommen. Voor meer informatie over de maatregellijst en diens toepassing, zie het Handboek CO₂-Prestatieladder.

BOUWPLAATSEN

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Meer duurzame energie	BB2	Opwekken hernieuwbare elektriciteit op de bouwplaats	[leeg]	[leeg]	Minimaal 10% van de elektriciteit op de bouwplaatsen is van eigen hernieuwbare opwekking op de bouwplaatsen (via eigen investering of lease)	Percentage ten opzichte van totaal elektriciteitsgebruik gemiddeld voor alle bouwplaatsen van de organisatie.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	BB5	Gebruiken rijplaten of andere tijdelijke verharding om rolweerstand te verminderen	Bij onverharde ondergrond van bouwterrein en aanvoerroutes worden de transportroutes altijd voorzien van tijdelijke verharding	[leeg]	[leeg]	Tijdelijke verharding betreft bijvoorbeeld het gebruik van rijplaten of stelconplaten.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Meer duurzame energie	BB6	Leveren van hernieuwbare brandstof op de bouwplaats	[leeg]	Bij projecten waar de organisatie als hoofdaannemer brandstof op de bouwplaats verzorgt, zorgt zij ervoor dat minimaal 10% van het aandeel in de totaal op de bouwplaatsen getankte brandstof hernieuwbare brandstof is	Bij projecten waar de organisatie als hoofdaannemer brandstof op de bouwplaats verzorgt, zorgt zij ervoor dat minimaal 20% van het aandeel in de totaal op de bouwplaatsen getankte brandstof hernieuwbare brandstof is	Dit betreft het gebruik van bijvoorbeeld biobrandstoffen (zoals HVO), aanvullend op eventuele wettelijke verplichte bijmenging van duurzame brandstoffen. De duurzame energiedragers moeten voldoen aan de eisen van de EU RED II (bijv. door certificatie volgens ISCC of een ander systeem dat erkend wordt door de EU). Bij deze maatregel gaat het om de totale hoeveelheid getankte brandstof op het project, dus óók door onderaannemers.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Slim elektrificeren	BB7	Afstemmen vraag en aanbod elektriciteit op bouwplaatsen	[leeg]	[leeg]	Organisatie heeft (pilot-) project om vraag en aanbod van elektriciteit op elkaar af te stemmen	Bedoeld worden fysieke maatregelen op de bouwplaats zoals flexibele inzet van bijvoorbeeld zware machines, pompen, warmtepompen of ovens, maar ook energieopslag.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

GEBOUWEN EN TERREINEN

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Integrale maatregel	AK1	Energieprestatie verbeteren van kantoren	Het gemiddeld Energielabel van eigen of gehuurde kantoren is B of C	Het gemiddeld Energielabel van eigen of gehuurde kantoren van de organisatie is A	Het gemiddeld Energielabel van kantoren is beter dan A	Het energielabel betreft de energieprestatiecertificering voor gebouwen die vanuit de Europese EPBD-regelgeving in alle EU-landen is ingevoerd. In Nederland geldt vanaf 1 januari 2023 een verplicht energielabel niveau C voor kantoren groter dan 100 m². Het gemiddeld Energielabel is te berekenen o.b.v. de energie-index en gebruiksoppervlakte. Middel dit voor alle kantoren in gebruik (eigendom of huur). Andere gebouwen zoals niet-verwarmde bedrijfshallen vallen onder de maatregel 'Energiebesparingsmaatregelen met terugverdientijd minder dan 7 jaar'. Het percentage van de kantoren wordt gemeten naar vloeroppervlak.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Meer duurzame energie	AK11	Verwarmen met groen gas	Minimaal 10% van het aandeel gas dat ingezet wordt voor de verwarming van eigen of gehuurde kantoren is groen gas	Minimaal 20% van het aandeel gas dat ingezet wordt voor de verwarming van eigen of gehuurde kantoren is groen gas	Minimaal 50% van het aandeel gas dat ingezet wordt voor de verwarming van eigen of gehuurde kantoren is groen gas	Percentage van het aandeel gasgebruik voor kantoren dat wordt ingevuld door groen gas. Gebruik van groen gas dient aangetoond te worden met GVO's. Meer info over groen gas zie www.CO2-prestatieladder.nl/nl/groengas . Let op: deze maatregel is niet voor CO ₂ -gecompenseerd gas.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AK12	Afspraken maken over energieprestatie bij huur	Bij het afsluiten of wijzigen van huurcontracten voor kantoorruimte is verbetering van de energieprestatie van het gebouw onderdeel van de onderhandelingen	Bij alle nieuwe huurcontracten worden afspraken gemaakt over de verbetering van de energieprestatie van het gebouw, bijvoorbeeld een bonus/malusafpraak ten opzichte van de vooraf afgesproken gebouwgebonden verwarmings- en koelenergie	Bij alle nieuwe huurcontracten wordt een huurprijs inclusief energie inclusief gekwantificeerde besparingsdoelstellingen bedongen, bijvoorbeeld in een GreenLease-overeenkomst	Voor GreenLease-overeenkomsten zie bijvoorbeeld deze website .	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Integrale maatregel	AK14	Kantoren gasloos maken	Minimaal 10% van alle kantoren is gasloos	Minimaal 50% van alle kantoren is gasloos	Minimaal 95% van alle kantoren is gasloos	Percentage kantoren (gehuurd of in eigendom) bijvoorbeeld gemeten naar gebruiksoppervlak (of bij gelijksoortige kantoren percentage van het aantal). Gasloze kantoren dienen zodanig ontworpen en gebouwd te zijn dat het primair fossiel energieverbruik (volgens NTA8800 of gelijkwaardige norm in het kader van de Europese Richtlijn Energieprestatie Gebouwen – EPBD) daadwerkelijk lager is in vergelijking met gasverwarming.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Slim elektrificeren	AK15	Laadpalen voor elektrische voertuigen	De organisatie heeft minimaal 1 laadpaal per 20 parkeerplaatsen	De organisatie heeft minimaal 1 laadpaal per 10 parkeerplaatsen	[leeg]	1 Laadpaal per 20 parkeerplaatsen is de Europese norm (EPBD IV) voor bestaande gebouwen vanaf 2025. Voor nieuwbouw en renovatie geldt 1 laadpaal per 10 parkeerplaatsen al vanaf maart 2020 als norm.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Integrale maatregel	AK16	Kiezen voor locatie bij openbaar vervoer	Minimaal 25% van het aandeel in kantoren of bedrijfsruimtes is gelegen nabij openbaar vervoer (maximaal 500m)	Minimaal 50% van het aandeel in kantoren of bedrijfsruimtes is gelegen nabij openbaar vervoer (maximaal 500m)	Alle kantoren of bedrijfsruimtes zijn gelegen nabij openbaar vervoer (maximaal 500m)	Onderdeel van de 10 maatregelen van de Coalitie Anders Reizen .	Maatregel is tekstueel gewijzigd

GEBOUWEN EN TERREINEN

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Slim elektrificeren	AK17	Slim laden (smart charging)	De organisatie heeft voor minimaal 10% van haar laadpalen, slim laden ingevoerd	De organisatie heeft voor minimaal 25% van haar laadpalen, slim laden ingevoerd	De organisatie heeft voor minimaal 50% van haar laadpalen, slim laden ingevoerd	Slim laden of smart charging is het op een slimme manier laden van elektrische vervoersmiddelen en materieel. Dit houdt in dat het laden gestuurd wordt op basis van het aanbod van groene stroom en de capaciteit van het elektriciteitsnet.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AK4	Optimaliseren klimaat-installaties	Bij alle kantoren die de afgelopen 5 jaar in gebruik zijn genomen is de klimaatinstallatie geoptimaliseerd door een professioneel installatiebedrijf	Bij minimaal 75% van het aandeel in alle kantoren wordt de klimaatinstallatie tenminste elke 5 jaar geoptimaliseerd door een professioneel installatiebedrijf	[leeg]	Optimalisatie van klimaatinstallaties kan op meerdere manieren waaronder: stooklijnen instellen, zomernacht-ventilatie toepassen, kloktijden aanpassen, filters op tijd vervangen en luchtzijdig en/of waterzijdig inregelen.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	BR5	Toepassen LED-buitenverlichting	Minimaal 50% van de buitenverlichting op het terrein van de organisatie bestaat uit LED-verlichting	Minimaal 95% van de buitenverlichting op het terrein van de organisatie bestaat uit LED-verlichting	[leeg]	Het percentage kan bijvoorbeeld berekend worden naar het oppervlakte van het buitenterrein van de organisatie dat verlicht moeten worden of naar het totale aantal lampen.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Niet-CO₂-broeikas-gassen verminderen		Afvangen CH ₄ /N ₂ O bij Riool Water Zuivering Installaties (RWZI's)	De organisatie heeft bij minimaal 25% van haar RWZI-installaties maatregelen genomen om CH ₄ en/of N ₂ O af te vangen	De organisatie heeft bij minimaal 50% van haar RWZI-installaties maatregelen genomen om CH ₄ en/of N ₂ O af te vangen	De organisatie heeft bij minimaal 75% van haar RWZI-installaties maatregelen genomen om CH ₄ en/of N ₂ O af te vangen	Het afgevangen CH ₄ of N ₂ O mag na afvang niet meer vrijkomen in de atmosfeer. CH ₄ kan bijv. omgezet worden naar groengas of door verbranding in een WKK in elektriciteit en warmte.	Maatregel is nieuw

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	IC2	Power Usage Effectiveness (PUE) van netwerken, datacenter-hardware en telefoniediensten verbeteren	De PUE van netwerken, datacenterhardware en telefoniediensten wordt gemonitord en geëvalueerd en er is een verbeterplan met concreet doel en evaluatiemomenten	Netwerken, datacenterhardware en telefoniediensten van de organisatie zijn ontworpen met een PUE van maximaal 1,3	Netwerken, datacenterhardware en telefoniediensten zijn ontworpen met een PUE van maximaal 1,2	Meer info over PUE, zie deze link .	Maatregel is tekstueel gewijzigd

INKOPEN & OPDRACHTGEVERSCHAP

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Integrale maatregel	OA32	Hanteren van criteria om reis- en/of transport-afstanden te beperken bij inkoop van materialen, diensten en producten	De maatregel wordt alleen door de organisatie toegepast bij inkoop van specifieke materialen, diensten of producten	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 50% van het aandeel in de materialen, diensten en producten die worden ingekocht	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 95% in het aandeel van de materialen, diensten en producten die worden ingekocht	Toepassing kan plaatsvinden in de vorm van gunningvoordeel, selectiecriteria of eisen. De organisatie kan een ondergrens definiëren voor omvang van de inkoop en/of het aandeel van de inkoopwaarde, waarbij deze maatregel wel of niet van toepassing wordt verklaard. Het percentage bij B wordt bijvoorbeeld berekend o.b.v. financiële omzet gerelateerd aan de inkoop van materialen, diensten en producten.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Integrale maatregel	OH01	Toepassen van MVI-criteria in aanbestedingen	De organisatie heeft beleid geformuleerd over toepassing van de MVI Criteria en past in betreffende aanbestedingen de MVI-criteria toe die betrekking hebben op de thema's energie, materialen en circulair met tenminste ambitieniveau 'Basis'	De organisatie heeft beleid geformuleerd over toepassing van de MVI Criteria en past in betreffende aanbestedingen de MVI-criteria toe die betrekking hebben op de thema's energie, materialen en circulair met tenminste ambitieniveau 'Significant'	De organisatie heeft beleid geformuleerd over toepassing van de MVI Criteria en past in betreffende aanbestedingen de MVI-criteria toe die betrekking hebben op de thema's energie, materialen en circulair met tenminste ambitieniveau 'Ambitueus'	De Nederlandse <u>MVI-criteria</u> zijn een invulling van het Maatschappelijk verantwoord inkoopbeleid van de overheid. De genoemde ambitieniveaus en criteria zijn te vinden op <u>MVICriteria.nl</u> . Als alternatief kan gebruikt gemaakt worden van de <u>Europese GPP-criteria</u> , waarbij toepassing van de kerncriteria gelden als niveau A en de uitgebreide criteria gelden als niveau C.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Slim elektrificeren	OH02	Beschikbaar maken van bouwstroom	[leeg]	Bij de voorbereiding van projecten neemt de organisatie als opdrachtgever tijdig en actief maatregelen om bij de aanvang van projecten een aansluiting voor bouwstroom te faciliteren	De organisatie realiseert als opdrachtgever structureel beschikbaarheid van bouwstroom bij uitvoering van projecten	De maatregel is bedoeld om het gebruik van dieselaggregaten tegen te gaan en het gebruik van elektrisch materieel te faciliteren.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

LOGISTIEK & TRANSPORT

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Slim elektrificeren	AM24	Gebruiken van emissieloze busjes en bestelauto's, tot 3.500 kg	Minimaal 10% van het wagenpark aan busjes of bestelauto's tot 3.500 kg dat ingezet wordt voor transport & logistiek (geen personenvervoer) door de organisatie is emissieloos	Minimaal 50% van het wagenpark aan busjes of bestelauto's tot 3.500 kg dat ingezet wordt voor transport & logistiek (geen personenvervoer) door de organisatie is emissieloos	Minimaal 95% van het wagenpark aan busjes of bestelauto's tot 3.500 kg dat ingezet wordt voor transport & logistiek (geen personenvervoer) door de organisatie is emissieloos	Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjarenafspraken m.b.t. onderaanneming of projectuitvoering.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AT1	Gebruiken van efficiëntere diesel of smeeroilie	Minimaal 50% van de ingezette vrachtwagens (in eigendom of lease) gebruikt altijd speciale diesel of smeeroilie waarmee tenminste 3% brandstofbesparing wordt bereikt t.o.v. gebruik van normale diesel of smeeroilie	Minimaal 75% van de ingezette vrachtwagens (in eigendom of lease) gebruikt altijd speciale diesel of smeeroilie waarmee tenminste 3% brandstofbesparing wordt bereikt t.o.v. gebruik van normale diesel of smeeroilie	Minimaal 95% van de ingezette vrachtwagens (in eigendom of lease) gebruikt altijd speciale diesel of smeeroilie waarmee tenminste 3% brandstofbesparing wordt bereikt t.o.v. gebruik van normale diesel of smeeroilie	Dit betreft verschillende typen diesel en smeeroilie waarvan door onafhankelijke partijen moet zijn aangetoond dat ze 3% of meer brandstofbesparing opleveren t.o.v. normale diesel. Gebruik van speciale diesels of smeeroilie kan conflicteren met garantiebepalingen van motorproducenten. Neem hierover contact met uw leverancier. Voor gebruik biobrandstof zie aparte maatregel.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AT10	Tegengaan van stationair draaien vrachtwagens	De organisatie maakt afspraken met chauffeurs over het tegengaan van stationair draaien	Minimaal 25% van de ingezette vrachtwagens (in eigendom of lease) is voorzien van een start-stop systeem	Minimaal 50% van de ingezette vrachtwagens (in eigendom of lease) is voorzien van een start-stop systeem	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AT14	Gebruiken van energiezuinige banden	[leeg]	Minimaal 50% van de voertuigen van de organisatie (in eigendom of lease) hebben energielabel A of B (criterium rolweerstand)	Minimaal 95% van de voertuigen van de organisatie (in eigendom of lease) hebben energielabel A of B (criterium rolweerstand)	In 2012 is een Europees bandenlabel ingevoerd met verschillende indicatoren, sinds 2021 geldt het ook voor zwaardere vrachtwagens. Één daarvan betreft rolweerstand wat bepalend is voor brandstofefficiëntie.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AT17	Minimaliseren van transport-kilometers	De organisatie minimaliseert structureel transport-kilometers door voortdurende aandacht voor routeplanning optimalisatie	[leeg]	[leeg]	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Slim elektrificeren	AT18	Emissieloze vrachtwagens licht, tot 12.000 kg, gebruiken	Minimaal 5% van de lichte vrachtwagens van de organisatie	Minimaal 25% van de lichte vrachtwagens van de organisatie	Minimaal 50% van de lichte vrachtwagens van de organisatie	Percentage van het wagenpark aan lichte vrachtwagens (tot 12.000 kg) dat ingezet wordt voor de organisatie is emissieloos. Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjaren afspraken mbt onderaanneming of projectuitvoering. In Nederland valt voor opdrachtgevers ook toepassing van pelotoneisen of koplopereisen uit het SEB convenant onder projectuitvoering.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

LOGISTIEK & TRANSPORT

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Slim elektrificeren	AT19	Emissieloze vrachtwagens zwaar, vanaf 12.000 kg, gebruiken	Minimaal 1% van de zware vrachtwagens van de organisatie	Minimaal 5% van de zware vrachtwagens van de organisatie	Minimaal 10% van de zware vrachtwagens van de organisatie	Percentage van het wagenpark aan zware vrachtwagens (vanaf 12.000 kg) dat ingezet wordt voor de organisatie is emissieloos. Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjaren afspraken m.b.t. onderaanneming of projectuitvoering. In Nederland valt voor opdrachtgevers ook toepassing van pelotoneisen of koplopereisen uit het SEB convenant onder projectuitvoering.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AT3	Gebruiken van zuinigere vrachtwagens	Minimaal 50% van de vrachtwagens van de organisatie (in eigendom of lease) hebben CO ₂ -emissieklasse 4 of 5	Minimaal 75% van de vrachtwagens van de organisatie (in eigendom of lease) hebben CO ₂ -emissieklasse 4 of 5	Minimaal 95% van de vrachtwagens van de organisatie (in eigendom of lease) hebben CO ₂ -emissieklasse 4 of 5	Meer informatie over de CO ₂ -emissieklassen kan hier gevonden worden.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AT5	Een standkachel i.p.v. koelwater van de motor gebruiken voor de verwarming van vrachtwagens	[leeg]	Bij minimaal 25% van de vrachtwagens van de organisatie (in eigendom of lease) wordt een standkachel toegepast i.p.v. koelwater van de motor	Bij meer dan 75% van de vrachtwagens van de organisatie (in eigendom of lease) wordt een standkachel toegepast i.p.v. koelwater van de motor	Volgens onderzoek van TNO/Cumela leidt een standkachel ten opzichte van gebruik koelwater voor verwarming tot 2-5% CO ₂ -besparing.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AT6	Gebruiken van een standairco in vrachtwagens	[leeg]	[leeg]	De organisatie heeft minimaal één standairco op een vrachtwagen in gebruik	Een standairco is een aircosysteem waarbij koude tijdens het rijden wordt opgeslagen en daarna de cabine koel kan houden.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AT7	Zorgen voor de juiste bandenspanning bij vrachtauto's	De organisatie controleert 3-maandelijks de bandenspanning bij alle vrachtauto's	[leeg]	[leeg]	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AT9	Toepassen van hybride vrachtwagens	[leeg]	[leeg]	De organisatie heeft minimaal één hybride vrachtwagen in gebruik	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd

MATERIAALGEBRUIK / SCOPE 3

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	BP4	Reduceren of verduurzamen van verpakkingsmaterialen	De gemiddelde CO ₂ -uitstoot per product als gevolg van verpakkingsmaterialen is de afgelopen 5 jaar met meer dan 5% verlaagd	De gemiddelde CO ₂ -uitstoot per product als gevolg van verpakkingsmaterialen is de afgelopen 5 jaar met meer dan 10% verlaagd	De gemiddelde CO ₂ -uitstoot per product als gevolg van verpakkingsmaterialen is de afgelopen 5 jaar met meer dan 25% verlaagd	Het gaat om CO ₂ -uitstoot per geproduceerd product. Bijvoorbeeld door slimme verpakkingsmachines, verpakkingsontwerpen, verpakkingstoepassingen of gebruik van duurzamere materialen.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Ander of minder materiaal-gebruik	OA23	Vrijkomend materiaal (laten) recycleren	De organisatie levert op structurele basis één soort secundair materiaal dat zonder noemenswaardige bewerking (door de afnemer) geschikt is als grondstof	De organisatie levert structureel meerdere secundaire materialen die zonder noemenswaardige bewerking (door de afnemer) geschikt zijn als grondstof	De organisatie levert structureel meerdere secundaire materialen die zonder noemenswaardige bewerking (door de afnemer) geschikt zijn als grondstof én het heeft jaarlijks overleg met de belangrijkste afnemende en aanleverende ketenpartners van deze secundaire materialen over verbetering van kwaliteit van het materiaal met het oog op up-cycling	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Ander of minder materiaal-gebruik	OA24	Vrijkomende componenten (laten) hergebruiken	De organisatie onderzoekt incidenteel welke componenten vrijkomen en biedt deze actief aan voor hergebruik	De organisatie onderzoekt bij minimaal 50% van de bouwprojecten welke componenten vrijkomen en biedt deze actief aan voor hergebruik	De organisatie onderzoekt bij minimaal 95% van de bouwwerken welke componenten vrijkomen en biedt deze actief aan voor hergebruik	Actief aanbieden kan bijvoorbeeld via een marktplaats of bruggenbank.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Ander of minder materiaal-gebruik	OA25	Toepassen van gerecycled materiaal en gebruikte componenten in producten en bouwwerken	[leeg]	De organisatie heeft onderzocht welke belemmeringen er zijn voor toepassing van gerecycled materiaal en gebruikte componenten en neemt maatregelen om deze belemmeringen weg te nemen	[leeg]	Het betreft producten en bouwwerken die onder verantwoordelijkheid van de organisatie worden ontworpen, gebouwd of als opdrachtgever worden uitbesteed.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Ander of minder materiaal-gebruik	OA26	Toekomstig hergebruik van materialen en componenten mogelijk maken	[leeg]	De organisatie heeft onderzocht welke belemmeringen er zijn voor toekomstig(e) recycling of hergebruik van materialen en componenten en neemt maatregelen om deze belemmeringen weg te nemen	[leeg]	Het betreft producten en bouwwerken die onder verantwoordelijkheid van de organisatie worden ontworpen, gebouwd of als opdrachtgever worden uitbesteed.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

MATERIAALGEBRUIK / SCOPE 3

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Integrale maatregel	SO2	Opvragen van LCA- of MKI-informatie van producten en materialen	Bij selectie en inkoop van materialen vraagt de organisatie LCA- of MKI-informatie op bij de leverancier. Deze informatie weegt altijd mee bij de selectie van materialen	De organisatie stelt expliciete eisen aan de CO ₂ -uitstoot van materialen, bepaald op basis van LCA- of MKI gegevens, en controleert of aan deze eisen voldaan wordt	[leeg]	LCA-of MKI-informatie betreft een EPD (Environmental Product Declaration) op basis van een extern getoetste LCA (levenscyclus analyse) of vergelijkbare informatie. De EPD dient voor bouwproducten volgens EN15804 opgesteld te zijn. Voor een overzicht van EPD's zie in Nederland MRPI en in België Health Belgium . Voor andere typen producten dient de bepaling van de CO ₂ -uitstoot gebaseerd te zijn op ISO14040 en ISO14044.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Integrale maatregel	SO7	Leveren van LCA- of MKI-informatie van producten en materialen	[leeg]	De organisatie voorziet minimaal 25% van haar producten bestemd voor verkoop van LCA- of MKI-informatie	De organisatie voorziet minimaal 50% van producten bestemd voor verkoop van LCA- of MKI-informatie	Percentages gerelateerd aan totale omzet van productverkoop. LCA-of MKI-informatie betreft een EPD (Environmental Product Declaration) op basis van een extern getoetste LCA (levenscyclus analyse) of vergelijkbare informatie. De EPD dient voor bouwproducten volgens EN15804 opgesteld te zijn. Voor een overzicht van EPD's zie in Nederland MRPI en in België deze link . Voor andere typen producten dient de bepaling van de CO ₂ -uitstoot gebaseerd te zijn op ISO14040 en ISO14044.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

MATERIEEL

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Slim elektrificeren	BM10	Elektrificeren van handgereedschap	De organisatie maakt gebruik van elektrisch handgereedschap in plaats van handgereedschap op brandstof	[leeg]	[leeg]	[leeg]	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	BM11	Toepassen van het nieuwe stallen	[leeg]	De organisatie vermindert transportkilometers van materieel door deze dichterbij het werk te stallen op eigen terrein of op het terrein van collega-bedrijven	[leeg]	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Meer duurzame energie	BM12	Inzetten van duurzame energiedragers werktuigen	Minimaal 10% van de brandstof die getankt wordt is hernieuwbare brandstof	Minimaal 20% van de brandstof die getankt wordt is hernieuwbare brandstof	Minimaal 50% van de brandstof die getankt wordt is hernieuwbare brandstof	Percentage van het aandeel in het brandstofgebruik t.b.v. mobiele en stationaire werktuigen dat wordt ingevuld door duurzame energiedragers. Dit betreft gebruik van bijvoorbeeld HVO of biobrandstoffen, aanvullend op eventuele wettelijke verplichte bijmenging van duurzame brandstoffen door de leverancier. De duurzame energiedragers moeten voldoen aan de eisen van de EU RED II (bv door certificatie volgens ISCC of een ander systeem dat erkend wordt door de EU).	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	BM15	Toepassen van een hybride aggregaat	[leeg]	De organisatie zet minimaal één hybride aggregaat in	Minimaal 20% van de aggregaten die de organisatie inzet zijn hybride	Een hybride aggregaat bestaat uit een aggregaat met accupakket.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	BM16	Toepassen van mobiele werktuigen op basis van een hybride systeem/ technologie.	De organisatie heeft minimaal één mobiel werktuig in gebruik dat gebaseerd is op hybride technologie, waarbij dit werktuig minder CO ₂ -emissies heeft dan een gelijksoortig conventioneel werktuig	De organisatie heeft meerdere mobiele werktuigen in gebruik die gebaseerd zijn op hybride technologie, waarbij deze werktuigen minder CO ₂ -emissies hebben dan gelijksoortige conventionele werktuigen	[leeg]	Het betreft hier bijvoorbeeld hybride aangedreven kranen, hybride betonmixers en hybride aangedreven tractoren en mobiele werktuigen voor grondverzet. Deze maatregel geldt niet voor aggregaten (zie maatregel BM15).	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Slim elektrificeren	BM20	Inzetten van emissieloze mobiele werktuigen, licht (tot 56 kW)	Minimaal 10% van de lichte mobiele werktuigen	Minimaal 50% van de lichte mobiele werktuigen	Minimaal 95% van de lichte mobiele werktuigen	Percentage van het machinepark aan mobiele werktuigen licht (tot 56 kW) dat ingezet wordt voor de organisatie is emissieloos. Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjaren afspraken m.b.t. onderaanneming of projectuitvoering. In Nederland valt voor opdrachtgevers ook toepassing van pelotoneisen of koplopereisen uit het SEB convenant onder projectuitvoering.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

MATERIEEL

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Slim elektrificeren	BM21	Inzetten van emissieloze mobiele werktuigen, middel tot zwaar (56 tot 560 kW)	Minimaal 5% van de middel tot zware mobiele werktuigen	Minimaal 25% van de middel tot zware mobiele werktuigen	Minimaal 50% van de middel tot zware mobiele werktuigen	Percentage van het machinepark aan mobiele werktuigen middel tot zwaar (56 tot 560 kW) dat ingezet wordt voor de organisatie is emissieloos. Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjaren afspraken m.b.t. onderaanneming of projectuitvoering. In Nederland valt voor opdrachtgevers ook toepassing van pelotoneisen of koplopereisen uit het SEB convenant onder projectuitvoering.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Slim elektrificeren	BM22	Inzetten van emissieloze mobiele werktuigen, zeer zwaar (meer dan 560 kW) of specialistisch	Minimaal 1% van de zeer zware of specialistische mobiele werktuigen	Minimaal 5% van de zeer zware of specialistische mobiele werktuigen	Minimaal 10% van de zeer zware of specialistische mobiele werktuigen	Percentage van het machinepark aan mobiele werktuigen zeer zwaar (>560 kW of specialistisch) dat ingezet wordt voor de organisatie is emissieloos. Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjaren afspraken m.b.t. onderaanneming of projectuitvoering. In Nederland valt voor opdrachtgevers ook toepassing van pelotoneisen of koplopereisen uit het SEB convenant onder projectuitvoering.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Slim elektrificeren	BM23	Inzetten van emissieloos stationair materieel (tot 560 kW)	Minimaal 10% van het stationair materieel	Minimaal 50% van het stationair materieel	Minimaal 95% van het stationair materieel	Percentage van het machinepark aan stationair materieel tot 560 KW voor ondermeer pompen, compressoren en aggregaten dat ingezet wordt voor de organisatie is emissieloos. Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjaren afspraken m.b.t. onderaanneming of projectuitvoering. In Nederland valt voor opdrachtgevers ook toepassing van pelotoneisen ocq koplopereisen uit het SEB convenant onder projectuitvoering.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	BM5	Toepassen van een start-stop systeem op mobiele werktuigen	De organisatie past een start-stop systeem toe bij minimaal 10% van het aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines, e.d.)	De organisatie past een start-stop systeem toe bij minimaal 25% van het aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines, e.d.)	De organisatie past een start-stop systeem toe bij minimaal 75% van het aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines, e.d.)	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	BM6	Toepassen van een systeem van voorverwarming van de motor ter voorkoming van een koude start bij eigen mobiele werktuigen	De organisatie past een systeem voor voorverwarming toe bij minimaal 10% van het eigen aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines, e.d.)	De organisatie past een systeem voor voorverwarming toe bij minimaal 25% van het eigen aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines, e.d.)	De organisatie past een systeem voor voorverwarming toe bij minimaal 50% van het eigen aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines, e.d.)	Onder dit systeem wordt verstaan een standkachel, elektrische motorblok-verwarming of vergelijkbaar.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	BM7	Zorgen voor de juiste bandenspanning bij eigen materieel	De organisatie controleert maandelijks de bandenspanning bij minimaal 25% van het eigen aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines, e.d.)	De organisatie controleert maandelijks de bandenspanning bij minimaal 75% van het eigen aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines, e.d.)	De organisatie controleert maandelijks de bandenspanning bij minimaal 95% van het eigen aantal mobiele werktuigen (kranen, graafmachines, e.d.)	[leeg]	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd

MATERIEEL

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Integrale maatregel	BM9	Onderhouden van eigen materieel conform fabrieksopgave	De organisatie onderhoudt tenminste 75% van het eigen materieel conform fabrieksopgave en onderhoudsprogramma	De organisatie onderhoudt tenminste 75% van het eigen materieel conform fabrieksopgave en onderhoudsprogramma; en slaagt erin de instelling van materieel met hoog energiegebruik zodanig te optimaliseren zodat deze minder energie verbruiken voor dezelfde werkzaamheden	De organisatie onderhoudt minimaal 95% van het eigen materieel conform fabrieksopgave en onderhoudsprogramma; en slaagt erin de instelling van materieel met hoog energiegebruik zodanig te optimaliseren zodat deze minder energie verbruiken voor dezelfde werkzaamheden	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	WS10	Toepassen van route- en vaaroptimalisatie voor schepen	De organisatie past route- en vaar optimalisatie toe op minimaal één schip	De organisatie past route- en vaar optimalisatie toe op minimaal 10% van haar schepen	De organisatie past route- en vaar optimalisatie toe op minimaal 95% van haar schepen	Bedoeld wordt een geautomatiseerd routeplanningssysteem dat de snelheid van het schip aanpast aan de vaar-omstandigheden en aan het gewenste aankomsttijdstip.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Slim elektrificeren	WS11	Inzetten van emissieloze vaartuigen	[leeg]	De organisatie heeft minimaal één emissieloos vaartuig (elektrisch, waterstof of andere energiedrager zonder CO ₂ -emissie in de gebruiksfase)	De organisatie heeft meerdere emissieloze vaartuigen (elektrisch, waterstof of andere energiedrager zonder CO ₂ -emissie in de gebruiksfase)	Bedoeld wordt een vaartuig dat operationeel wordt ingezet, zonder lokale CO ₂ -emissies tijdens gebruik.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	WS12	Toepassen van hybride aangedreven vaartuigen	De organisatie heeft minstens één hybride aangedreven vaartuig	Nieuwe vaartuigen met sterk wisselende belasting zijn hybride aangedreven	[leeg]	Bedoeld worden hybride aangedreven vaartuigen waarbij via een verbrandingsmotor of brandstofcel elektriciteit wordt opgewekt voor (gedeeltelijke) elektrische aandrijving van vaartuig en werktuigen. Vooral bij wisselende belastingen zijn hybride aangedreven vaartuigen efficiënter.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Meer duurzame energie	WS13	Gebruiken van op het schip verkregen duurzame energie	[leeg]	Eén of enkele vaartuigen gebruiken op het schip verkregen duurzame energie	Eén vaartuig reduceert minimaal 10% van haar totale energiebehoefte door op het schip verkregen duurzame energie	Met op het schip verkregen duurzame energie wordt gebruik van energie uit niet fossiele bronnen zoals wind, zon en getijden bedoeld, die ingezet wordt als bijdrage aan voorstuwing of elektriciteitsvoorziening.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Meer duurzame energie	WS14	Inzetten van duurzame energiedragers vaartuigen (zout)	Minimaal 10% van het aandeel in de varende vloot op zout water	Minimaal 20% van het aandeel in de varende vloot op zout water	Minimaal 35% van het aandeel in de varende vloot op zout water	Het aandeel kan bijvoorbeeld bepaald worden o.b.v. het percentage van het volledige brandstofgebruik t.b.v. de varende vloot op zout water of, bij vergelijkbare schepen, o.b.v. het percentage in het totaal aantal schepen op zout water. Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjaren afspraken m.b.t. onderaanneming of projectuitvoering. De duurzame energiedragers moeten voldoen aan de eisen van de EU RED II (bijv. door certificatie volgens ISCC of een ander systeem dat erkend wordt door de EU).	Maatregel is tekstueel gewijzigd

MATERIEEL

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Integrale maatregel	WS3	Terugdringen van stationair verbruik schepen	De organisatie gebruikt voor al haar schepen een walstroomaansluiting of kleine generator bij stationair verbruik	[leeg]	[leeg]	[leeg]	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Meer duurzame energie	WS5	Inzetten van duurzame energiedragers vaartuigen (zoet)	Minimaal 20% van het aandeel in de varende vloot op zoet water	Minimaal 35% van het aandeel in de varende vloot op zoet water	Minimaal 60% van het aandeel in de varende vloot op zoet water	Het aandeel kan bijvoorbeeld bepaald worden o.b.v. het percentage van het volledige brandstofgebruik t.b.v. de varende vloot op zoet water of, bij vergelijkbare schepen, o.b.v. het percentage in het totaal aantal schepen op zoet water. Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjaren afspraken m.b.t. onderaanneming of projectuitvoering. De duurzame energiedragers moeten voldoen aan de eisen van de EU RED II (bv door certificatie volgens ISCC of een ander systeem dat erkend wordt door de EU).	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	WS8	Gebruiken van CO ₂ -reducerende additieven in diesel	Bij minimaal 25% van de brandstof die de organisatie gebruikt wordt een additief toegevoegd dat tenminste 3% CO ₂ -reductie oplevert t.o.v. normale diesel	Bij minimaal 50% van de brandstof die de organisatie gebruikt wordt een additief toegevoegd dat tenminste 3% CO ₂ -reductie oplevert t.o.v. normale diesel	[leeg]	Dit betreft verschillende typen diesel, zoals Traxx of Shell Fuel Save, die 3% of meer CO ₂ -reductie opleveren t.o.v. normale diesel. Let op: Gebruik van brandstof met additieven kan conflicteren met garantiebepalingen van motorproducenten.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

ORGANISATIE ALGEMEEN

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Integrale maatregel	OA1	Hanteren interne CO ₂ -prijs bij investeringsbeslissingen	[leeg]	[leeg]	De organisatie hanteert bij investeringsbeslissingen een interne CO ₂ -prijs die de kosten van de klimaatschade benadert	De klimaatkosten zijn lastig te berekenen en er is veel spreiding (bijv. de waterschappen hanteren € 100-140/ton CO ₂ , de Gemeente Amsterdam hanteert € 418/ton en de Provincie Utrecht hanteert € 875/ton. Voor de eenvoud kan de organisatie kiezen voor bijv. minimaal de actuele EU-ETS prijs.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Meer duurzame energie	OA13	Inkopen van groene stroom uit het land waarin dit gebruikt wordt	Minimaal 95% van het elektriciteitsgebruik t.b.v. vaste locaties is groene stroom uit hetzelfde land waarin dit gebruikt wordt	Minimaal 95% van het elektriciteitsgebruik t.b.v. vaste locaties én t.b.v. mobiliteit is groene stroom uit hetzelfde land waarin dit gebruikt wordt	Minimaal 95% van het elektriciteitsgebruik t.b.v. vaste locaties, mobiliteit en tijdelijke locaties is groene stroom uit hetzelfde land waarin dit gebruikt wordt	Zie voor een uitleg wat verstaan wordt onder groene stroom bij de CO ₂ -Prestatieladder handboek 3.1 (par 5.2.2.1) of 4.0 (eis 1.A.2-1/2.A.2-1/3.A.2-1). Het maakt hierbij niet uit of de GvO's door de energieleverancier namens de organisatie gekocht worden, of de GvO's direct door de organisatie gekocht worden of dat deze onderdeel zijn van Power Purchase Agreement (PPA) die door de organisatie is aangegaan. Onder mobiliteit valt het elektriciteitsgebruik voor voertuigen onderweg (personenvervoer en transport). Onder tijdelijke locaties vallen bouwaansluitingen en walstroom.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Meer duurzame energie	OA16	Sturen op elektriciteitsvraag en -aanbod voor het tegengaan van netcongestie (congestie-management)	[leeg]	[leeg]	De organisatie heeft een (pilot-) project om vraag en aanbod van elektriciteit af te stemmen op (lokale) netcongestie	Congestie-management helpt de energietransitie en daarmee CO ₂ -reductie. Er zijn verschillende vormen van congestie-management mogelijk, zie bijvoorbeeld de websites van beheerders . De maatregel is bedoeld voor aansluitingen met mogelijkheden voor flexibele inzet van bijvoorbeeld zware machines, pompen, warmtepompen of ovens.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Integrale maatregel	OA17	Hanteren van hogere reiskostenvergoeding voor emissieloos woon-werk verkeer	Organisatie biedt een reiskostenvergoeding voor gebruik van de fiets	Organisatie biedt een reiskostenvergoeding voor gebruik van de fiets die hoger is dan de vergoeding voor autokilometers	[leeg]	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Integrale maatregel	OA18	Vragen van een CO ₂ -management-systeem van contractpartners of onder-aannemers bij uitbesteding van werken	De maatregel wordt alleen door de organisatie toegepast bij uitbesteding van specifieke werken	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 50% van de opdrachten/werken die worden uitbesteed	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 95% uitbesteding van werken	Een CO ₂ -managementsysteem is bijvoorbeeld de CO ₂ -Prestatieladder. De organisatie kan een ondergrens definiëren voor omvang van werken en/of het aandeel van de zakenpartner met betrekking tot de inkoopwaarde (bijvoorbeeld de A-leveranciers in het kader van de CO ₂ -Prestatieladder), waarbij deze maatregel wel of niet van toepassing wordt verklaard. Het percentage bij B wordt berekend o.b.v. financiële omzet gerelateerd aan uitbesteding van werken.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

ORGANISATIE ALGEMEEN

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Integrale maatregel	OA19	Vragen van een CO ₂ -management-systeem van leveranciers bij inkoop van materialen, diensten en producten.	De maatregel wordt alleen door de organisatie toegepast bij inkoop van specifieke materialen, diensten of producten	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 50% van de materialen, diensten en producten die worden ingekocht	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 95% van de materialen, diensten en producten die worden ingekocht	Een CO ₂ -managementsysteem is bijvoorbeeld de CO ₂ -Prestatieladder. De organisatie kan een ondergrens definiëren voor omvang van de inkoop en/of het aandeel van de zakenpartner m.b.t. tot de inkoopwaarde (bijvoorbeeld de A-leveranciers in het kader van de CO ₂ -Prestatieladder), waarbij deze maatregel wel of niet van toepassing wordt verklaard. Het percentage bij B wordt berekend o.b.v. financiële omzet gerelateerd aan de inkoop van materialen, diensten en producten.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Integrale maatregel	OA20	Gebruiken van criteria o.b.v. embodied carbon of CO ₂ -uitstoot over de levenscyclus om de CO ₂ -impact van uitbesteding van werken te beperken	De maatregel wordt incidenteel door de organisatie toegepast bij uitbesteding van werken	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 50% van de werken die worden uitbesteed	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 95% van de uitbesteding van werken	De gehanteerde criteria dienen tenminste aan te sluiten op landelijke sectorale afspraken (indien aanwezig, zoals het Betonakkoord in Nederland) en uitdagend te zijn ten opzichte van de huidige praktijk in de betreffende markt. De bepaling van de CO ₂ -uitstoot dient, voor bouwproducten en bouwwerken, gebaseerd te zijn op de Europese standaard EN15804. Hiervoor kunnen bijvoorbeeld <u>Dubocalc</u> (Nederland) of <u>Totem</u> (België) gebruikt worden. Voor andere type produkten dient de bepaling van de CO ₂ -uitstoot gebaseerd te zijn op ISO14040 en ISO14044. Toepassing kan plaats vinden in de vorm van gunningvoordeel, selectiecriteria of eisen. De organisatie kan een ondergrens definiëren voor omvang van opdrachten/werken, waarbij deze maatregel niet van toepassing wordt verklaard. Het percentage bij B wordt berekend obv financiële omzet gerelateerd aan uitbesteding van opdrachten en werken.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Integrale maatregel	OA21	Gebruiken van criteria o.b.v. embodied carbon of CO ₂ -uitstoot over de levenscyclus om de CO ₂ -impact van inkoop van materialen, diensten en producten te beperken	De maatregel wordt incidenteel toegepast door de organisatie bij inkoop van specifieke materialen, diensten of producten	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 50% van de materialen, diensten en producten die worden ingekocht	De maatregel wordt door de organisatie toegepast bij minimaal 95% van de materialen, diensten en producten die worden ingekocht	De gehanteerde criteria dienen tenminste aan te sluiten op landelijke sectorale afspraken (indien aanwezig, zoals het Betonakkoord in Nederland) en uitdagend te zijn ten opzichte van de huidige praktijk in de betreffende markt. De bepaling van de CO ₂ -uitstoot dient, voor bouwproducten en bouwwerken, gebaseerd te zijn op de Europese standaard EN15804. Hiervoor kunnen bijvoorbeeld <u>Dubocalc</u> (Nederland) of <u>Totem</u> (België) gebruikt worden. Voor andere type produkten dient de bepaling van de CO ₂ -uitstoot gebaseerd te zijn op ISO14040 en ISO14044. Toepassing kan plaats vinden in de vorm van gunningvoordeel, selectiecriteria of eisen. De organisatie kan een ondergrens definiëren voor omvang van opdrachten/werken, waarbij deze maatregel niet van toepassing wordt verklaard. Het percentage bij B wordt berekend o.b.v. financiële omzet gerelateerd aan inkoop van materialen, diensten en producten.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

ORGANISATIE ALGEMEEN

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Integrale maatregel	OA22	Gebruiken van criteria o.b.v. embodied carbon of CO ₂ -uitstoot over de levenscyclus bij het ontwikkelen en beoordelen van ontwerpen om de CO ₂ -impact van producten of bouwwerken te beperken	Maatregel wordt incidenteel toegepast bij specifieke producten of bouwwerken	Maatregel wordt toegepast bij minimaal 50% van de producten of bouwwerken	Maatregel wordt toegepast bij minimaal 95% van de producten of bouwwerken	De gehanteerde criteria dienen tenminste aan te sluiten op landelijke sectorale afspraken (indien aanwezig, zoals het Betonakkoord in Nederland) en uitdagend te zijn ten opzichte van de huidige praktijk in de betreffende markt. De bepaling van de CO ₂ -uitstoot dient, voor bouwproducten en bouwwerken, gebaseerd te zijn op de Europese standaard EN15804. Hiervoor kunnen bijvoorbeeld <u>Dubocalc</u> (Nederland) of <u>Totem</u> (België) gebruikt worden. Voor andere type producten dient de bepaling van de CO ₂ -uitstoot gebaseerd te zijn op ISO14040 en ISO14044. Het percentage bij B wordt berekend o.b.v. financiële omzet gerelateerd aan het ontwerp van producten of bouwwerken. Het betreft producten en bouwwerken die onder verantwoordelijkheid van de organisatie worden ontworpen, gebouwd of als opdrachtgever worden gerealiseerd.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Meer duurzame energie	OA29	Zelf produceren van duurzame brandstof	[leeg]	De organisatie produceert duurzame brandstof op kleine schaal (bijvoorbeeld in een pilotproject)	De organisatie produceert duurzame brandstof en dekt daarmee minimaal 50% van de eigen brandstofbehoefte	Het gaat om productie in de eigen organisatie of via deelname in een samenwerkingsverband t.b.v. eigen gebruik of verkoop aan derden. Bijvoorbeeld biogas uit vergisting of waterstof geproduceerd met behulp van duurzame bronnen.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Meer duurzame energie	OA30	Zelf produceren van duurzame elektriciteit	Het elektriciteitsgebruik wordt voor minimaal 5% gedekt door eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of lease)	Het elektriciteitsgebruik wordt voor minimaal 25% gedekt door eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of lease)	Het elektriciteitsgebruik wordt voor minimaal 50% gedekt door eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of lease)	Het gaat om het percentage van de eigen elektriciteitsbehoefte voor de vaste locaties van de organisatie dat gelijktijdig wordt opgewekt en gebruikt. Elektriciteit die wordt teruggeleverd aan het net en op een later moment van het elektriciteitsnet wordt afgenomen telt niet mee (ook wel salderen genoemd). Voor elektriciteitsopwek niet voor eigen gebruik of via een PPA (Power Purchase Agreement) zie andere maatregelen van deze categorie.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Meer duurzame energie	OA31	Zelf produceren van duurzame warmte en stoom	[leeg]	De organisatie produceert duurzame stoom of warmte op kleine schaal (bijvoorbeeld in een pilotproject)	De organisatie produceert een hoeveelheid duurzame warmte of stoom met een substantiële omvang (minimaal 10% van de scope 1 en 2 footprint van de gecertificeerde organisatie)	Hieronder valt onder meer warmte en stoomproductie door afvalbedrijven.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Meer duurzame energie	OA6	Sturen op gelijktijdigheid van elektriciteitsvraag en -aanbod	[leeg]	[leeg]	De organisatie heeft een (pilot-) project om vraag en aanbod van duurzaam opgewekte elektriciteit op elkaar af te stemmen	Bedoeld worden fysieke maatregelen binnen de eigen organisatie zoals flexibele inzet van bijvoorbeeld zware machines, pompen, warmtepompen of ovens, maar ook energieopslag.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Meer duurzame energie	OA8	Opwekken van duurzame energie door derden faciliteren	[leeg]	De organisatie stelt daken of areaal beschikbaar aan derden t.b.v. opwekking van duurzame energie	[leeg]	Het gaat bijvoorbeeld om het beschikbaar stellen van grond of dak voor de bouw van een windturbine of PV-installatie.	Maatregel is tekstueel gewijzigd

PERSONENMOBILITEIT

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Meer duurzame energie	AM13	Inzetten van duurzame energiedragers t.b.v. personen-mobiliteit	Minimaal 10% van het aandeel in de brandstof dat getankt wordt voor personenmobiliteit is hernieuwbare brandstof	Minimaal 20% van het aandeel in de brandstof dat getankt wordt voor personenmobiliteit is hernieuwbare brandstof	Minimaal 50% van het aandeel in de brandstof dat getankt wordt voor personenmobiliteit is hernieuwbare brandstof	Percentage van het aandeel in het brandstofgebruik voor personenmobiliteit dat ingevuld wordt door duurzame energiedragers. Dit betreft gebruik van bijvoorbeeld bio-brandstoffen (zoals HVO), aanvullend op eventuele wettelijke verplichte bijmenging van duurzame brandstoffen. De duurzame energiedragers moeten voldoen aan de eisen van de EU RED II (bv door certificatie volgens ISCC of een ander systeem dat erkend wordt door de EU).	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Integrale maatregel	AM17	Beschikbaar stellen van fiets, e-bike of e-scooter	De organisatie stelt fietsen, e-bikes of e-scooters beschikbaar op minimaal één project- of kantoorlocatie voor korte ritten	De organisatie stelt fietsen, e-bikes of e-scooters beschikbaar op alle project- of kantoorlocaties voor korte ritten	De organisatie biedt een regeling voor de vergoeding van aankoop van een fiets of e-bike voor alle werknemers	[leeg]	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AM18	Snelheids-begrenzers hanteren op bedrijfsbusjes	[leeg]	[leeg]	De organisatie gebruikt snelheidsbegrenzers in minimaal 95% van haar bedrijfsbusjes	Met bedrijfsbusjes worden voertuigen bedoeld tot een gewicht van 3500 kg die ingezet worden voor werkzaamheden en/of vervoer (dus geen personenauto's). Boven de 3500 kg zijn snelheidsbegrenzers verplicht dus deze vallen hierbuiten.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd
Integrale maatregel	AM20	Parkeerbeleid gebruiken voor ontmoedigen autogebruik	[leeg]	De organisatie biedt alleen (gratis) parkeerruimte aan medewerkers die: - verder dan 10 km van het werk wonen en niet met OV kunnen komen - uit hoofde van hun functie een auto ter beschikking moeten hebben	De organisatie biedt alleen (gratis) parkeerruimte aan medewerkers die: - uit hoofde van hun functie een auto ter beschikking moeten hebben	Onderdeel van de 10 maatregelen voorgesteld door de <u>Coalitie Anders Reizen</u> .	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Integrale maatregel	AM22	Stimuleren van treingebruik voor lange afstanden	De organisatie verplicht het gebruik van de trein voor afstanden <500 km; indien de reistijd deur tot deur met de trein <150% van de vliegreis is	De organisatie verplicht het gebruik van de trein voor afstanden <700 km; indien de reistijd deur tot deur met de trein <150% van de vliegreis is	[leeg]	De maatregel op B-niveau is onderdeel van de 10 maatregelen voorgesteld door de <u>Coalitie Anders Reizen</u> .	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Slim elektrificeren	AM23	Gebruiken van emissieloze personen-voertuigen	Minimaal 10% van het wagenpark aan personenvoertuigen dat ingezet wordt voor de organisatie is emissieloos	Minimaal 50% van het wagenpark aan personenvoertuigen dat ingezet wordt voor de organisatie is emissieloos	Minimaal 95% van het wagenpark aan personenvoertuigen dat ingezet wordt voor de organisatie is emissieloos	Onder inzet wordt verstaan eigendom, lease, structurele inhuur of meerjarenafspraken m.b.t. onderaanneming of projectuitvoering.	Maatregel is inhoudelijk gewijzigd

PERSONENMOBILITEIT

STRATEGIE	CODE	MAATREGEL	CATEGORIE A	CATEGORIE B	CATEGORIE C	TOELICHTING	TOELICHTING T.O.V. 2025
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AM5	Stimuleren van openbaar vervoer	Personeel met een leaseauto of waarvan autogebruik vergoed wordt kan ook een vergoeding krijgen voor gebruik van openbaar vervoer	Al het personeel wordt een persoonlijk mobiliteitsbudget aangeboden voor zakelijke verplaatsingen en woon-werkverkeer	Al het personeel wordt een persoonlijk mobiliteitsbudget aangeboden voor zakelijke verplaatsingen en woon-werkverkeer én nieuwe medewerkers krijgen de eerste drie maanden ook voor privégebruik gratis OV aangeboden	Maatregel is gebaseerd op de 10 maatregelen voorgesteld door de <u>Coalitie Anders Reizen</u> .	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AM6	Controleren van juiste bandenspanning auto's	De organisatie controleert jaarlijks de bandenspanning bij minimaal 50% van de auto's (in eigendom en lease)	De organisatie controleert driemaandelijks de bandenspanning bij minimaal 50% van de auto's (in eigendom en lease)	De organisatie controleert driemaandelijks de bandenspanning bij minimaal 95% van de auto's (in eigendom en lease)	Bedoeld worden personenauto's geleased of in eigendom van de organisatie die beschikbaar gesteld zijn door de organisatie.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren	AM8	Gebruiken van deelauto's	De organisatie stelt deelauto's beschikbaar voor gezamenlijk vervoer naar kantoor- of projectlocatie	De organisatie stelt deelauto's beschikbaar voor gezamenlijk vervoer naar kantoor- of projectlocatie die rijden op hernieuwbare brandstoffen of emissieloos zijn	[leeg]	Emissieloze voertuigen: zonder lokale CO ₂ -emissies tijdens gebruik. Dit kunnen bijvoorbeeld volledig elektrische voertuigen (met contract voor hernieuwbare elektriciteit) of voertuigen met een brandstofcel en waterstof.	Maatregel is tekstueel gewijzigd
Activiteit beperken of efficiënter uitvoeren		Controleren van juiste bandenspanning bedrijfsbusjes	De organisatie controleert jaarlijks de bandenspanning bij minimaal 50% van de bedrijfsbusjes (in eigendom en lease)	De organisatie controleert driemaandelijks de bandenspanning bij minimaal 50% van de bedrijfsbusjes (in eigendom en lease)	De organisatie controleert driemaandelijks de bandenspanning bij minimaal 95% van de bedrijfsbusjes (in eigendom en lease)	Met bedrijfsbusjes worden voertuigen bedoeld tot een gewicht van 3500 kg die ingezet worden voor werkzaamheden en/of personenvervoer (dus geen personenauto's).	Maatregel is nieuw